

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною**

Практика перекладу II

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

галузь знань _____ 03 Гуманітарні науки _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 035 Філологія _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова _____
(шифр і назва)

спеціалізація _____ 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська _____

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри
_____ німецької філології та перекладу _____

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2022 року

Завідувач кафедри німецької філології та перекладу

 _____ Сергій КРИВОРУЧКО _____
підпис ім'я, прізвище

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією
_____ факультету іноземних мов _____

Протокол № 5 від « 26 » серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

 _____ Анна КОТОВА _____
підпис ім'я, прізвище

3.	Письмовий переклад базового фахового тексту Finanzierung im Außenhandel; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення ділової кореспонденції: E-mail; Запис та підготовка до перекладу українських новин; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції складнопідрядних речень	18	27
4.	Письмовий переклад базового фахового тексту Controlling – eine Notwendigkeit; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення ділової кореспонденції: Werbung; Запис та підготовка до перекладу українських новин; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції кон'юнктив.	18	27
Усього за семестр		72	108
2-й семестр			
1.	Письмовий переклад базового фахового тексту Automatisierung und Rationalisierung; Aufbau eines Rechners; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення науково-технічної документації: Bestellung nach dem Katalog; Auftragsbestätigung; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції дієприкметникові звороти.	57	69
2.	Письмовий переклад базового фахового тексту Chemische Elemente und Verbindungen; Ökologische Aspekte; Засвоєння активної лексики; Засвоєння правил оформлення науково-технічної документації: Patent; Gebrauchsanweisung; Виконання вправ на переклад граматичної конструкції поширене означення; модальні дієслова у наукових текстах.	57	69
Усього за семестр		114	138
Усього за рік		186	246

Самостійна робота студентів є однією з найважливіших складових освітнього процесу. Будь-який фахівець повинен володіти фундаментальними знаннями, професійними вміннями та навичками діяльності свого профілю, досвідом творчої та дослідницької діяльності для рішення нових проблем, досвідом соціально-оціночної діяльності. Всі ці складові освіти формуються саме в процесі самостійної роботи студентів, так як це передбачає максимальну індивідуалізацію діяльності кожного студента і може розглядатися одночасно і як засіб вдосконалення творчої і професійної індивідуальності.

Основним принципом організації самостійної роботи студентів є комплексний підхід, спрямований на формування навичок репродуктивної і творчої діяльності студента в аудиторії, при позааудиторних контактах з викладачем на консультаціях і домашній підготовці. Серед основних видів самостійної роботи студентів традиційно виділяють:

- підготовку до лекцій, семінарських та практичних занять, заліків та іспитів, презентацій і доповідей;
- написання рефератів, виконання контрольних робіт, написання есе;
- підготовку до проектної роботи
- домашнє читання з презентацією прочитаного, що містить інтерактивний компонент.

1. Види і форми організації самостійної роботи студентів

Будь-який вид занять, який створює умови для зародження самостійної думки, пізнавальної і творчої активності студента, пов'язаний з самостійною роботою. У широкому сенсі під самостійною роботою розуміють сукупність всієї самостійної діяльності студентів як в навчальній аудиторії, так і поза нею, в контакт з викладачем і в його відсутність.

Самостійна робота може реалізовуватися: безпосередньо в процесі аудиторних занять

- на лекціях, практичних і семінарських заняттях, при виконанні контрольних робіт та ін.;
- в контакт з викладачем поза рамками аудиторних занять
- на консультаціях з навчальних питань, в ході творчих контактів, при ліквідації заборгованостей, при виконанні індивідуальних завдань і т.д.;
- в бібліотеці, вдома, в гуртожитку, на кафедрі та інших місцях при виконанні студентом навчальних і творчих завдань.

У державних освітніх стандартах вищої професійної освіти України (магістр 20.06.2019 р. № 871

2019/2020, бакалавр 20.06.2019 р. № 869 2019/2020) на позааудиторну роботу відводиться не менше половини часу студента за весь період навчання. Це час повністю може бути використаний на самостійну роботу. Крім того, велика частина часу, відведеного на аудиторні заняття, так само включає самостійну роботу.

Мета самостійної роботи студента – осмислено і самостійно працювати спочатку з навчальним матеріалом, потім з науковою інформацією, закласти основи самоорганізації та самовиховання з тим, щоб прищепити вміння надалі безперервно підвищувати свою професійну кваліфікацію.

У навчальному процесі виділяють два види самостійної роботи: аудиторна – самостійна робота виконується на навчальних заняттях під безпосереднім керівництвом викладача і за його завданням;

Поза аудиторна – самостійна робота виконується студентом за завданням викладача, але без його безпосередньої участі.

Зміст аудиторної та позааудиторної самостійної роботи студентів визначається відповідно до рекомендованими видами навчальних завдань, представленими в робочій програмі навчальної дисципліни. Самостійна робота допомагає студентам:

1) оволодіти знаннями:

- читання тексту (підручника, першоджерела, додаткової літератури і т.д.);
- складання плану тексту, графічне зображення структури тексту, конспектування тексту, виписки з тексту і т.д.;
- роботи з довідниками і ін. довідковою літературою;
- навчально-методична та науково-дослідна робота;
- використання комп'ютерної техніки та Інтернету та ін.;

2) закріплювати і систематизувати знання:

- роботи з конспектом лекцій, граматичних правил;
- обробки тексту, повторна робота над навчальним матеріалом підручника, першоджерела, додаткової літератури, аудіо та відеозаписів;
- підготовки плану виступу, проекту;
- складання схем і таблиць для систематизації навчального матеріалу;
- підготовка відповідей на контрольні питання;
- виконання лексико-граматичних вправ;
- аналітична обробка наукового і художнього тексту;
- прослуховування автентичних аудіофайлів, перегляд відеоматеріалів
- підготовка мультимедіа-презентації та доповідей до виступу на практичному занятті;
- підготовка реферату / повідомлення;
- розробка тематичних вправ для інтерактивної презентації;

3) формувати вміння:

- розв'язання мовних завдань і вправ за зразком;
- підготовки до контрольних робіт;

- підготовки до тестування;
- проектування і моделювання різних видів і компонентів професійної діяльності;
- аналізу професійних умінь з використанням аудіо- та відеотехніки та ін.

Самостійна робота може здійснюватися індивідуально або групами студентів в залежності від мети, обсягу, конкретної тематики самостійної роботи, рівня складності і рівня вмінь студентів. Контроль результатів самостійної роботи студентів повинен здійснюватися в межах часу, відведеного на обов'язкові навчальні заняття і поза аудиторну самостійну роботу студентів з дисципліни, може проходити в письмовій, усній або змішаній формі.

Форми самостійної роботи студента можуть відрізнятися в залежності від мети, характеру, дисципліни, обсягу годин, визначених навчальним планом: підготовка до лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять; вивчення навчальних посібників; вивчення та конспектування словників, граматик; вивчення в рамках програми курсу тим і проблем, не виносяться на аудиторні заняття.

2. Робота з літературними джерелами. У процесі підготовки до практичних та семінарських занять студентам необхідно звернути особливу увагу на самостійне вивчення рекомендованої навчально-методичної (а також наукової та популярної) літератури. Самостійна робота з підручниками, навчальними посібниками, науковою, довідковою та популярною літературою, матеріалами періодичних видань та Інтернету, є найбільш ефективним методом отримання знань, дозволяє значно активізувати процес оволодіння інформацією, сприяє більш глибокому засвоєнню матеріалу, що вивчається, формує у студентів своє ставлення до конкретної проблеми.

Глибшому розкриттю питань сприяє знайомство з додатковою літературою, рекомендованою викладачем з кожної теми семінарського або практичного заняття, що дозволяє студентам проявити свою індивідуальність в рамках виступу на даних заняттях, виявити широкий спектр думок з досліджуваної проблеми.

3. Підготовка до заліку та іспиту. Кожен навчальний семестр закінчується заліково-екзаменаційною сесією. Підготовка до заліково-екзаменаційної сесії, складання заліків та іспитів є також самостійною роботою студента. Основне в підготовці до сесії – повторення всього навчального матеріалу дисципліни, за яким необхідно здавати залік або іспит. Тільки той студент встигає, хто добре засвоїв навчальний матеріал.

4. Прогнозований результат. У результаті самостійної роботи студенти мають знати:

- лексичні особливості перекладу (терміни, архаїзми, неологізми, запозичення, слова іншомовного походження, аббревіатури, скорочення, композити, сленг, фразеологічні одиниці, реалії, антропоніми, топоніми, пароніми, лексична синонімія, омонімія, полісемія та багатозначність)
- граматичні особливості перекладу (часові форми дієслова, узгодження, наказовий спосіб дієслова, пасивний стан, складний номінативний присудок, складний дієслівний присудок, інфінітив, дієприкметник I, дієприкметник II, інфінітивні конструкції, обставини, означення, додатки).

Подальше навчання ґрунтується на комплексному застосуванні отриманих навичок під час перекладу повних текстів різної тематики та змісту.

Студенти мають уміти:

- Перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо або відео плівки.
- Перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.
- Перекладати з аркушу україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.
- Реферувати німецькомовний текст економічного або науково-технічного характеру.

Рекомендована література

Основна література

1. Кучер З. І., Орлова М. О., Ліпісівський М.Л. Галузевий переклад (німецька мова): навч. посібник. – Вінниця : Нова Книга, 2018.
2. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу : монографія / Міщенко А. Л. Вінниця : Нова Книга, 2013. 448 с.
3. Огуй О.Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. – Чернівці: Рута, 2004. – 256 с.
4. Олійник В.О. Німецька ділова мова: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.О. Олійник, М.М. Гавриш. – К.: МАУП, 2003. – 200 с.
5. Ятель Г.П. Німецька мова. Поглиблений курс /Г.П. Ятель, І.О. Гіленко, Л.Я. Мариненко, Т.С. Мироненко. – К.: Вища школа, 2002. – 214 с.
6. Achilles U., Klause D., Pleines W. Marktplatz. Deutsche Sprache in der Wirtschaft. – Köln, 1998. – 288 S.
7. Kursmaterialien. Übersetzen / Dolmetschen : навчально-методичний посібник з перекладу /За ред. В.П. Кривенка. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 90 с.

Допоміжна література

8. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. –Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
9. Кривенко В.П., Данильченко Д.О., Прасол К.Ю. Вступ до усного послідовного перекладу. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2005. – 48 с.
10. Кучер З. І., Орлова М. О., Редчиць Т. В. Практика перекладу (німецька мова):навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів Вінниця: Нова Книга, 2017. 464 с.
11. Freyhoff D., Beketova O.V., Yzermann N. Wirtschaftssprache Deutsch. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 170 с.
12. Riegler-Poyet M. u.a. Das Testbuch Wirtschaftsdeutsch. – Berlin: Langenscheidt, 2001. – 143 S.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Аудіо-та відео:

13. Marktplatz (1-15)
14. Nachrichten: Deutsche Welle
15. ÖSD-Wirtschaftsdeutsch
16. Deutsch für Fortgeschrittene (Ursula Tassinari)

CD-ROM:

17. Bundestag-Magazin, Ausgabe 15. Tourismuspolitik / <http://www.bundestag.de/>

Web-ресурси

- <http://www.trworkshop.net/forum/>
www.deutschland-debatte.de/soziale-marktwirtschaft-in-deutschland/
www.ihk-koeln.de/
www.focus.de/
<http://www.bpb.de/wissen>
www.technikwissen.de/umwelt/